

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	578
Land:	Irak
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons. Irak: Jund al-Sama'a (Himmelens soldater) og Mahdawiya-bevegelsen
Udgivet:	16. november 2011
Optaget på baggrundsmaterialet:	4. januar 2012

Respons

Irak: Jund al-Sama'a (Himmelens soldater) og Mahdawiya-bevegelsen

Problemstilling/spørsmål:

- Har Landinfo informasjon om gruppen Jund al-Sama' / al-Mahdawiya?
- Hva slags aktiviteter / hendelser forbindes med gruppen? (Terror, vold, gruppens profil generelt.)
- Når har den vært aktiv?
- Kan medlemmer/tidligere medlemmer av denne gruppen risikere å bli utsatt for reaksjoner fra irakiske myndigheter? I så fall hva slags?

Jund al-Sama'a

Jund al-Sama'a betyr Himmelens soldater og er en militis som knyttes til en messiansk sekt som forsøker å fremskynde returen av den 12. imam. Den tolvte imam Muhammad al-Mahdi Al-Muntazar, som levde i det 9. århundre, var ifølge hovedretningen innen shiaislam (tolversekten) den siste av islams rettmessige ledere. I henhold til shiaislamsk historie viste han seg offentlig kun én gang, og ifølge deres tro skal han vende tilbake som en frelser (Mahdi) og forene de ulike religiøse sektene til én sann tro (Brosk 2011). Den tolvte imam refereres derfor til som 'den skjulte imam'. Ved å spre kaos, skulle Jund al-Sama'a fremskynde Mahdiens retur (Brosk 2011).

Grunnleggeren av Jund al-Sama'a, Dia Abdul-Zahra Kadim fra Hilla, skal ifølge enkelte kilder ha hevdet å være etterkommer av Ali, den første rettmessige imam ifølge shiamuslimsk tro. Han hevdet med dette at han var Mahdien som tolversekten innen shiaislam har ventet på. Han ble imidlertid drept i Najaf 18. januar 2007 (Middle East Times 2007; Victoria Advocate 2007).

Jund al-Sama'a har angivelig sitt utspring i fattigslige områder utenfor Najaf. Gruppen anerkjenner ikke det religiøse lederskapet i Najaf (Robertson 2009).

Respons **Irak: Jund al-Sama'a (Himmelens soldater) og Mahdawiya-bevegelsen**

Det er knyttet stor usikkerhet til størrelsen på Jund al-Sama'a. Irakiske myndigheter antok i 2007 at gruppen kun besto av 331 medlemmer, mens Najafs viseguvernør antok at den rommet rundt 1000 personer (Ridolfo 2008).

Ifølge en spesialist ved Innenriksdepartementet skal Jund al-Sama'a også ha rekruttert barn. Han mente selv å ha observert flere væpnede barn ved gruppens leir i Zarka-området som ligger 13 kilometer nordøst for Najaf (Al-Jabbouri 2010).

Mahdawiya-bevegelsene

Jund al-Sama'a er en av flere shiamuslimske sekter som deler felles ideologi. Disse sektene tilhører Mahdawiya-bevegelsen (den mahdiske bevegelsen). I noen rapporteringer omtales Jund al-Sama'a som Mahdawiya, eller Al-Yamani-sekten, etter navnet på lederen (Ridolfo 2008), eller den blir beskrevet som den militante grenen av Mahdawiya-bevegelsen (Escobar 2008; The Intelligence Summit 2007; Victoria Advocate 2007; Robertson 2009). Andre rapporter gir et inntrykk av at gruppene opererer uavhengig av hverandre (Murphy 2007; Voices of Iraq 2008; Visser 2007; Al-Mufti 2008).

Mahdawiya-bevegelsen blir også sidestilt med Ansar al-Mahdi (Mahdis tilhengere) som anføres av Ahmad bin al-Hasan al-Sharki, eller al-Yamani som han også kalte seg (Voices of Iraq 2008). Ahmad bin al-Hasan al-Sharki, som videre vil bli omtalt som al-Sharki, skal selv ha hevdet å være Mahdiens budbringer og på det grunnlag ha guddommelig autoritet og dermed rett til å overprøve de shialærdes juridiske tolking av islam (Visser 2007; Al-Mufti 2008). Han ble angivelig drept i kamp i Basra 18. januar 2008 (Brosk 2011).

Den norske Irak-eksperten Reidar Visser (2007) diskuterer på sin blogg om de to gruppene kan ha utgått fra samme bevegelse, men ha splittet opp pga. intern maktkamp. Blant annet hevdes det at gatekampene i Basra og Nasiriya, som omtales senere, oppsto da Jund al-Sama'a og Mahdawiya begynte å skyte på hverandre (Al-Mufti 2008). Andre igjen hevder det var kamper mellom regjeringshæren og tilhengere av al-Yamani-sekten, som henviser til Mahdawiya-bevegelsen (Ridolfo 2008).

Talsmannen for Mahdawiya-bevegelsen har benektet at bevegelsen hadde noen tilknytning til Jund al-Sama'a-militsen. I et opptak sendt på Al-Sharqiya TV (Al-Mufti 2008) skal han ha understreket at Mahdawiya-bevegelsen var en organisasjon som brukte fredlige midler i sitt humanitære arbeid. Det kan være at talsmannen hevdet dette for å fraskrive seg ansvar for kamphandlingene som fant sted i Najaf i januar 2007.

Reidar Visser (2008) skriver i et innlegg på sin blogg at Al-Hasan (al-Sharki) tok avstand fra Jund al-Sama'a/Soldiers of Heaven i 2007.

Andre shiamuslimske messianske sekter i Irak skal være følgende (Murphy 2007; The Intelligence Summit 2007):

- Ayatollah Muhammad Yaqubis gruppe, en dominerende figur i Najaf som i 2006 utfordret Ayatollah Ali al-Sistanis kontroll over det hellige gravstedet i Karbala (Murphy 2007).
- Ruhullah-gruppen, som er/var aktiv i Nasiriya og Missan. Medlemmene kom angivelig fra Sadristbevegelsen.
- Al-Marsumi-gruppen, aktiv i Diyala.

- Jund Al-Islam, aktiv i Basra og Kut.
- Al-Hadiya-gruppen, aktiv i Kut og Missan.

Hendelser knyttet til Jund al-Sama'a og Mahdawiya-bevegelsen

Al-Sharki og Mahdawiya-bevegelsen har vært aktiv i Sør-Irak, rundt Basra, Amara og Nasiriya siden 2003 (Visser 2007). Jund al-Sama'a har angivelig sitt utspring i Najaf-området (Crain 2007).

Det har funnet sted fortrinnsvis to større begivenheter som har brakt Jund al-Sama'a og Mahdawiya-bevegelsen frem i lyset.

I det følgende vil Jund al-Sama'a og Mahdawiya-bevegelsen til dels bli omtalt som en og samme organisasjon fordi enkelte kilder fremstiller dem slik.

Hendelsen i Najaf i januar 2007

I januar 2007, kort tid før markeringen av den shiamuslimske høytiden Ashura, ble kontorene til Mahdawiya-bevegelsen i Najaf stengt av irakiske myndigheter (Escobar 2007). Grunnen skal angivelig ha vært at man mente det forelå attentatplaner mot fire ayatollaer i byen, deriblant Ali al-Sistani.

Ti dager etterpå ble mange hundre sektmedlemmer drept i kamphandlinger mellom Jund al-Sama'a og irakiske og amerikanske tropper i landsbyen Zarqaa nær Najaf (Escobar 2007; Ridolfo 2008; Sly 2007; Murphy 2007). Et amerikansk helikopter skal ha blitt skutt ned og to piloter mistet livet (Sly 2007). Flere hundre ble arrestert (Ridolfo 2008).

Det foreligger motstridende informasjon om bakgrunnen for hendelsen i Najaf i januar 2007. Irakiske myndigheter hevder de satte inn styrker for å slå ned på militsens forsøk på å drepe prominente shiamuslimske ayatollaer i byen, inkludert Al-Sistani og Al-Hakim (Escobar 2007). Det er også denne historien det oftest refereres til i nyhetsmeldinger (Murphy 2007; Sly 2007; Brosk 2011).

En annen historie har vært fremsatt av et medlem av Mahdawiya-bevegelsen som var nært knyttet til lederen for bevegelsen, al-Sharki. I henhold til denne historien skjedde massakren som følge av at al-Sharkis tilhengere gjorde opprør da politiet kom for å arrestere ham (Escobar 2007). Merk at det her er Mahdawiya-bevegelsen som omtales, og ikke Jund al-Sama'a.

En tredje historie utgår fra myndighetspersoner i Najaf. Den går ut på at sikkerhetsstyrkene ble angrepet av 200 godt bevæpnede opprørere da de oppsøkte et gårdsbruk i Zarqa utenfor Najaf. Sikkerhetsstyrkene skulle sjekke informasjon de hadde fått om at Jund al-Sama'a planla et væpnet opprør mot en pilgrimsprosjeksjon der prominente Ayatollaer skulle være til stede (Escobar 2007; Victoria Advocate 2007). Sikkerhetsstyrkene skal ha funnet armerte opprørere i ferd med å kle seg ut som pilegrimer.

En fjerde historie som ble fortalt av et øyevitne ved navn Ali Abdallah al-Hatimi, er at kamphandlingene tok til da et følge på 200 personer fra hans egen klan ble beskyttet av irakiske sikkerhetsstyrker på vei til Najaf for å ta del i Ashura-feiringen. Medlemmer fra Al-Khaz'al-klanen kom al-Hatimi-klanen til unnsetning og det hele eskalerte til et blodbad med flere hundre drepte (Ridolfo 2008).

Respons Irak: Jund al-Sama'a (Himmelens soldater) og Mahdawiya-bevegelsen

Mellom 250 til 300 personer angivelig tilknyttet Jund al-Sama'a skal ha blitt drept i kamphandlingene utenfor Najaf denne januardagen i 2007 (Escobar 2007; Brosk 2011).

Hendelsene i Basra og Nasiriya i januar 2008

De andre begivenhetene som har bidratt til å gjøre Jund al-Sama'a og Mahdawiya-bevegelsen kjent, fant sted i Basra og Nasiriya 18. januar 2008. I Basra angrep Jund al-Sama'a en mengde pilegrimer som feiret den shiamuslimske høytiden Ashura (Game 2008). Angrepet ledet også til sammenstøt med irakiske sikkerhetsstyrker. Om lag 30 væpnede militsmedlemmer skal ha blitt drept og 25 såret i kamphandlingene. Tre politimenn mistet livet (Paley 2008). Den lokale lederen for gruppen i Basra, Abu Mustafa al-Ansari ble drept i angrepet (Game 2008).

Samme dag skal Jund al-Sama'a og Mahdawiya/Ansar al-Mahdi også ha vært involvert i væpnede angrep i Nasiriya (Game 2008; Paley 2008; Voices of Iraq 2008). Totalt skal minst 13 politimenn og sivile ha blitt drept i Nasiriya den dagen.

I henhold til Al-Ahram Weekly (al-Mufti 2008) angrep også væpnede menn fra Mahdawiya-bevegelsen politiets etterretningstjeneste i Nasiriya. To høytrangerte polititjenestemenn ble drept.

I hvilken periode har Jund al-Sama'a vært aktiv?

Jund al-Sama'a og andre messianske sekter skal ha eksistert allerede på 1990-tallet (Escobar 2007). Ifølge Reidar Visser (2007) erklærte Ahmed al-Hasan al-Sharki sitt opprør i 2003, og Mahdawiya-bevegelsen har angivelig vært involvert i flere sammenstøt med flere av utbrytergruppene fra Mehdi-hæren.

Al-Sharki skal ha blitt drevet ut av Najaf av spanske koalisjonsstyrker i 2004 etter å ha ledet flere angrep mot de multinasjonale styrkene der (Sly 2007; Voices of Iraq 2008). Han slo seg deretter ned i Basra hvor han skal ha reorganisert organisasjonen og etablert en ny tilhengerskare, spesielt i Basra og Nasiriya (Voices of Iraq 2008).

Etter hendelsene i Basra og Nasiriya i 2008 da flere hundre militsmedlemmer og tilhengere ble drept eller arrestert, har det så langt Landinfo har kunnet registrere ikke vært ytterligere aktivitet. Vi vet heller ikke om bevegelsen fortsatt eksisterer i sin daværende form.

Reaksjoner Jund al-Sama'a risikerer fra myndighetenes side

Som tidligere nevnt er det noe uklart om Mahdawiya-bevegelsen omfatter Jund al-Sama'a eller om sistnevnte er en uavhengig milits. Begge er imidlertid messianske bevegelser og knyttet til de omtalte hendelsene i Najaf, Basra og Nasiriya. Det har vært spekulert i om massakren i Najaf i 2007 var iscenesatt av regimet for å slå ned på intern rivalisering innen det shiamuslimske politiske og religiøse maktapparatet (Visser 2007; Visser 2008; Escobar 2007).

Uavhengig av slike spekulasjoner, så har myndighetene slått hardt ned på gruppenes virksomhet.

I september 2007 ble 10 medlemmer av Mahdawiya og/eller Jund al-Sama'a dømt til døden og 394 til fengselsstraff for delaktighet i angrepene mot irakiske og amerikanske tropper i Najaf i januar 2007 (Middle East Times 2007; Robertson 2009). I tillegg ble flere hundre

antatte Mahdawiya- og Jund al-Sama'a-medlemmer drept av sikkerhetsstyrkene under kamphandlingene.

Det var en anspent situasjon i Basra under opptakten til Ashura-feiringen i 2008, og flere av al-Sharkis tilhengere ble arrestert på tampen av 2007. Det var dette som førte til protester og tilstrømming av hans tilhengere til Basra fra Nasiriya, Amara og Najaf (Visser 2008). Flere av Mahdawiya-bevegelsens tilhengere ble arrestert og drept i Basra og Nasiriya.

I 2009 ble 28 militsmedlemmer dømt for drap på pilegrimer i tilknytning til disse hendelsene i Basra og Nasiriya (Robertson 2009). I tillegg ble 19 medlemmer dømt til livsvarig fengsel. En av lederne for Jund al-Sama'a var blant de arresterte i Basra i 2008 (Robertson 2009).

Det kan late til at de involverte i de omtalte hendelsene allerede har fått sin straff. Dersom myndighetene imidlertid kommer over andre medlemmer som antas å ha vært involvert i noen av hendelsene, kan man med stor sannsynlighet anta at de vil bli arrestert.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

- Brosk, R. (2011, 24. januar). Shiite insurgent group documents reveal prior Iranian funding. *AKnews*. Tilgjengelig fra <http://www.aknews.com/en/aknews/3/213082#> [lastet ned 10. november 2011]
- Crain, C. (2007, 1. februar). How a cult grew in Najaf. *Time*. Tilgjengelig via The Rick A. Ross Institute <http://www.rickross.com/reference/soldiers/soldiers6.html> [lastet ned 14. november 2011]
- Escobar, P. (2007, 3. februar). A massacre and a new civil war. *Asia Times*. Tilgjengelig fra http://www.atimes.com/atimes/Middle_East/IB03Ak05.html [lastet ned 9. november]

- Game, K. (2008, 19. januar). Troops clash with Shia cult in southern Iraq. *Associated Press*. Tilgjengelig via The Guardian <http://www.guardian.co.uk/world/2008/jan/19/iraq.international> [lastet ned 8. november]
- Al-Jabbouri, M. (2010, 1. desember). Children indulging in Iraqi violence to the level of suicide. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra http://en.aswataliraq.info/Default1.aspx?page=article_page&id=139409&l=1 [lastet ned 7. november 2011]
- Middle East Times (2007, 2. september). 10 Iraqi cult members sentenced to death. *Middle East Times*. Tilgjengelig via The Rick A. Ross Institute <http://www.rickross.com/reference/soldiers/soldiers8.html> [lastet ned 8. november]
- Al-Mufti, N. (2008, 27. januar). Another step back. *Al-Ahram Weekly*. Tilgjengelig fra <http://weekly.ahram.org.eg/2008/881/re3.htm> [lastet ned 11. november 2011]
- Paley, A.R (2008, 19. januar). Dozens Killed in Clashes In S. Iraq. *The Washington Post*. Tilgjengelig fra <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2008/01/18/AR2008011803321.html> [lastet ned 8. november 2011]
- Ridolfo, K. (2008, 8. februar). Does Government Crackdown Target Messianic Cults Or Opposition? *Radio Free Europe*. Tilgjengelig fra <http://www.rferl.org/content/article/1347733.html> [lastet ned 11. november 2011]
- Robertson, C. (2009, 26. februar). Iraq Hands Death Penalty to 28 Cultists for Attacks. *The New York Times*. Tilgjengelig fra <http://www.nytimes.com/2009/02/27/world/middleeast/27iraq.html> [lastet ned 9. november 2011]
- Sly, L. (2007, 30. januar). Leader of obscure Shiite sect among hundreds killed. *The Chicago Tribune*. Tilgjengelig via The Rick A. Ross Institute <http://www.rickross.com/reference/soldiers/soldiers2.html> [lastet ned 14. november 2011]
- The Intelligence Summit (2007, 26. februar). The Shiite extremist groups in southern Iraq. *The Intelligence Summit* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://intelligence-summit.blogspot.com/2007/02/shiite-extremist-groups-in-southern.html> [lastet ned 9. november 2011]
- Visser, R. (2007, 30. januar). Ashura in Iraq: Enter Mahdism? *historiae.org*. [blogg]Tilgjengelig fra <http://www.historiae.org/mahdism.asp> [lastet ned 11. november 2011]

- Visser. R. (2008, 18. januar). Ashura, 1429/2008: Iraq's Shiites between Sectarianism, Iraqi Nationalism, and Mahdism. *historiae.org* [blogg] Tilgjengelig fra <http://www.historiae.org/Ashura.asp> [lastet ned 11. november 2011]
- Victoria Advocate (2007, 31. januar). Mystery surrounds battle with Iraqi cult. *Victoria Advocate*. Tilgjengelig via The Rick A. Ross Institute <http://www.rickross.com/reference/soldiers/soldiers4.html> [lastet ned 15. november 2011]
- Voices of Iraq (2008, 26. januar). Messianic cults in Iraq, and increase in numbers and expansion. *Voices of Iraq*. Tilgjengelig via Iraq Update <http://admin.iraqupdates.net/scr/preview.php?article=26655> [lastet ned 15. november 2011]

© Landinfo 2011

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.